

KOMENTARZ

Pandemia
a naprawa firm

DR PATRYK FILIPIAK
kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny
Zimmerman Filiplik Restrukturyzacja

Pandemia doprowadziła tysiące przedsiębiorstw na skraj niewypłacalności. Aby pomóc firmom w walce z jej skutkami gospodarczymi, wdrożono różne rozwiązania, takie jak uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne, zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o upadłość, zmianę paradygmatu upadłości osoby fizycznej czy zdalna praca sędziów i doradców na rynku. Toczy się także dyskusja nad wdrożeniem dyrektywy UE w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej oraz dalsze prace nad wdrożeniem Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ).

Kluczowe jest to, że nie tylko wiele zmian prawnych, lecz również zjawisk społecznych raczej na pewno pozostanie z nami na stałe. KRZ ułatwi i przyspieszy pracę w ramach postępowań oraz usankcjonuje ją na lata w modelu paperless. Składanie dokumentów wyłącznie poprzez system, bez ich fizycznego przekazywania do sądu lub syndyka i zarządcy to zmiana epokowa. Koncept postępowania uproszczonego zostanie unormowany na trwałe jako jeden z obszarów wskazanych w dyrektywie (obok np. zasady względnego pierwszeństwa układowego, testu zaspokojenia w upadłości oraz systemu wczesnego ostrzeżenia). Z jednej strony będzie możliwe szybkie uzyskanie ochrony przed windykacją, w tym wierzycieli rzeczowych, bez udziału sądu, a z drugiej strony krótki proces z majątkiem zabezpieczonym przed czynnościami krzywdzącymi wierzycieli. To będzie wymagało niezwykle wysokich standardów organizacyjnych oraz etycznych pracy doradców restrukturyzacyjnych, ale także odpowiedzialnej i partnerskiej postawy wierzycieli.

Postępowanie uproszczone na razie bije wszelkie rekordy statystyczne, wolumenowo ustępując jedynie... upadłościom konsumenckim. Oddłużenie osób fizycznych (nie tylko konsumentów) w obecnym modelu merytorycznym wpisuje się w standard systemów zachodnich, zaś proceduralnie – przy znikomej roli organów sądowych, ograniczonej wyłącznie do tego, co ważne – ma szansę stać się również wyznacznikiem do dalszych reform. Ale pewnie już w innych obszarach, bo upadłość konsumencka reform chyba ma już dość. Niestety, pomoc publiczna na restrukturyzację systemowo nie zadziałała: trudno powiedzieć, co było rzeczywistą przyczyną wplecenia jej do systemu postępowania administracyjnego. Od kilku miesięcy – w czasie pandemii – wnioskodawcy nie robią nic innego oprócz uzupełniania braków formalnych.

Jednak podstawowa refleksja po bardzo trudnym roku 2020 odnosi się do determinacji, ducha walki, a także niewyjątkowej elastyczności naszych przedsiębiorców. Konieczność zmiany wizji prowadzonego biznesu, a co za tym idzie jego modelu, dla wielu z nich była być może niezbędnym impulsem do wejścia na kolejny poziom rozwoju w sztuce przedsiębiorczości.

Raport jest dostępny na www.zimmermanfiliplik.pb.pl

► Materiał partnera

Firmy stawiają na restrukturyzację

Rośnie liczba przedsiębiorców korzystających z szansy wyjścia na prostą. Najczęściej wybierają uproszczoną restrukturyzację

Sylwia
Wedziuk

s.wedziuk@pb.pl ☎ 22-333-97-28

W minionym roku liczba restrukturyzacji wyniosła 799. To o 70 proc. więcej niż w 2019 r. – wynika z raportu, który przygotowała spółka Zimmerman Filiplik Restrukturyzacja we współpracy z platformą analityczną SpotData.

Odporność budownictwa

Od początku 2016 r., czyli od momentu, w którym zaczęło obowiązywać prawo restrukturyzacyjne, otwarto aż 2299 postępowań, umorzono 691 z nich, a w przypadku 570 doszło do zatwierdzenia układu. Najwyższą skuteczność liczoną jako stosunek zatwierdzonych układowo do umorzonych postępowań ma postępowanie o zatwierdzenie układu, w którym podmioty zgłaszają się do sądu z już przyjętym układem. Na kolejnych miejscach są przyspieszone postępowanie układowe (96,6 proc. skuteczności), postępowanie układowe (57,7 proc.), a na końcu sanacyjne (47,6 proc.).

Jeśli chodzi o strukturę branżową restrukturyzacji, postępowań najwięcej jest w firmach usługowych, których działalność została w czasie pandemii mocno ograniczona. – Wynoszące kilkadziesiąt procent wzrosty liczby restrukturyzacji w skali roku obserwujemy w gastronomii i hotelarstwie, usługach finansowych, wynajmu i dzierżawy, a także w branży reklamowej – mówi Bartosz Sierakowski, radca prawny i doradca restrukturyzacyjny w spółce Zimmerman Filiplik Restrukturyzacja.

Kolejną branżą na liście jest handel detaliczny i transport. To efekt rządowych ograniczeń, zamknięcia galerii handlowych i mniejszej mobilności ludzi.

Dużą odpornością na kryzys epidemiczny wykazało się natomiast budownictwo, w przypadku którego liczba restrukturyzacji nie wzrosła. Podobnie jest w sektorze przemysłowym.

– Odporność przemysłu wynika z jednej strony z odpowiednio szybko dostarczonego wsparcia ze strony państwa, a z drugiej – z odbicia produkcji i zamówień zagranicznych – mówi Piotr Zimmerman, radca prawny i doradca restrukturyzacyjny w spółce Zimmerman Filiplik Restrukturyzacja.

Nielatwe porównania

Trudno zestawiać ubiegłoroczne wyniki z liczbą restrukturyzacji, z którą mieliśmy do czynienia w poprzednich latach. Porównanie uniemożliwia kryzys gospodarczy, duża pomoc, jaką dostały firmy od państwa, wpro-

► **CISZA PRZED BURZĄ:** – Choć w czasie kryzysu liczba bankructw powinna rosnąć, to w minionym roku mocno spadła w całej UE. To cisza przed burzą – mówi Piotr Zimmerman, radca prawny i doradca restrukturyzacyjny w spółce Zimmerman Filiplik Restrukturyzacja. [FOT. MW]

wadzenie uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego i trudności organizacyjne w pracy sądów.

Wart odnotowania jest jednak fakt, że w 2020 r. ponad połowa wszystkich postępowań to uproszczone postępowania restrukturyzacyjne. To właśnie ta procedura, wprowadzona do polskiego porządku prawnego przez antykryzysową 4.0, odpowiada za tak duży wzrost restrukturyzacji w minionym roku.

W poprzednich latach najpopularniejsze było przyspieszone postępowanie restrukturyzacyjne, które odpowiadało za około dwie trzecie wszystkich przypadków.

– Nowe postępowanie miało obowiązywać do połowy tego roku. Sprawdziło się jednak na tyle, że prawdopodobnie zostanie w polskim prawie na stałe – mówi Piotr Zimmerman.

Jednak w opinii ekspertów nie sprawdziła się pomoc publiczna na restrukturyzację. Podkreślają, że wnioskujący o nią wciąż muszą borykać się z uzupełnianiem braków formalnych w składanych dokumentach.

Autorzy raportu zwracają uwagę, że wybuch pandemii zdezorganizował pracę sądów gospodarczych. W efekcie część rozpraw się nie odbyła albo została przełożona. Dlatego w kwietniu i listopadzie 2020 r. w Monitorze Sądowym i Gospodarczym opublikowanych zostało mniej obwieszczeń o otwieraniu postępowań restrukturyzacyjnych niż w innych miesiącach.

Pozytywną zmianą jest to, że w tym roku ruszy Krajowy Rejestr Zadłużonych. Ułatwi to i przyspieszy pracę w ramach postępo-

wań oraz usankcjonuje ją na lata w modelu paperless.

Idzie lawina upadłości

W raporcie porównano też upadłości i restrukturyzację w Polsce na tle innych krajów. W zakresie liczby postępowań zmierzających do poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorców, a nie ich likwidacji, nasz kraj wypadł stosunkowo dobrze. Na wielu innych rynkach przedsiębiorcy znacznie rzadziej niż u nas korzystają z procedur restrukturyzacyjnych.

Jeśli chodzi o upadłości, w minionym roku ich liczba spadła w całej Unii Europejskiej. Według danych Eurostatu, w trzecim kwartale 2020 r. liczba ogłoszonych upadłości przedsiębiorców w UE była aż o 17,7 proc. niższa niż rok wcześniej.

– Jest to paradoks, gdyż w czasie kryzysu liczba ogłaszanych upadłości powinna znacząco wzrosnąć. Trzeba jednak pamiętać, że przedsiębiorcy dostali wsparcie z pieniędzy publicznych, a praca sądów była zdezorganizowana ciągłymi zmianami wynikającymi z ograniczeń pandemicznych. Można zatem zakładać, że w latach 2021-22 liczba upadłości przedsiębiorców w UE była aż o 17,7 proc. niższa niż rok wcześniej.

Liczba bankructw może wzrosnąć również z powodu rosnącej liczby „firm zombie”, które są niewypłacalne, ale dzięki niskim kosztom finansowania, a także dzięki rządowemu wsparciu nadal utrzymują się na rynku. Kiedy źródła finansowania się skończą, będą one zobowiązane do ogłoszenia upadłości. ☺ ☺